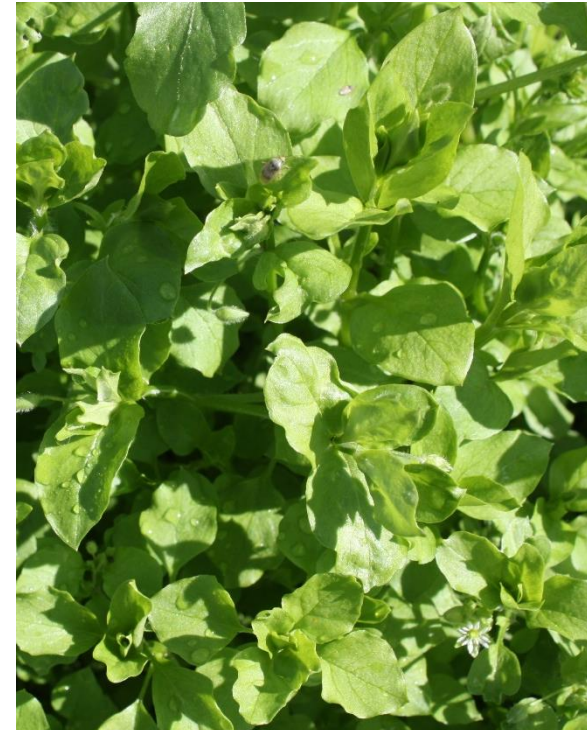

Vuoden 2024 luonnontuotteet: lakka, kantarelli ja pihatähtimö.

Luonnontuotealan tulevaisuuden näkymiä?

Luonnontuotepäivät, Oulu 13.11.2024

Birgitta Partanen, Arktiset Aromit ry

Maa- ja metsätalous-
ministeriö

Luonnonmarjojen poiminta työsuhteiseksi

- Luonnonmarjojen poiminta muuttui kaudella 2024 kolmansista maista tuleville poimijoille työsuhteiseksi
- Aiemmin Schengen-viisumilla tulleet poimijat pääsivät tulemaan työntekijän oleskeluluvalla
- Käytännössä tämä koski thaipoimijoita
- Poimijoihin sovellettiin [Maaseutuelinkeinojen työehtosopimusta](#). Työehtosopimusneuvottelut käynnistyvät loppuvuodesta 2024, sillä nykyinen sopimuskausi päättyy 31.1.2025.
- Kausi oli erittäin haastava, raskas ja kallis yrityksille
- Viive poimijoiden pääsyssä maahamme aiheutti runsaasti ylimääräisiä kuluja ja kauden lyhyys vähensi talteen otetun marjan määrää ja poimijoiden ansioita
- Marjamarkkinat erittäin olivat sekavat: poimintaa tapahtui työsuhteessa, marjalain puitteissa, turistiviisumeilla, somekauppa ja harmaa välitystoiminta tuoremarjoilla lisääntyi...

Vaikutukset ja riskit sekä niiden arviointi

- Jo nyt osa yrityksistä lopetti toimintansa, osa harkitsee lopettamista, mutta myös uusia yrityksiä syntyi. Vaikutus heijastuu myös jatkojalostusteollisuuteen.
- Lisääntynyt harmaa välitystoiminta heikentää yritysten kannattavuutta ja sen valvonta on lähes mahdotonta
- Poimijoita tulee yhä myös turistiviisumeilla ja viisumivapaista maista omatoimisesti
- Jo esiin tulleiden poimijoiden huijausrekrytointien lisääntyminen: poimijoilta peritään maksu kuljetuksen järjestämisestä "marjanpoimintaan" – todellisuudessa mitään ei ole sovittu
- Ulkomaisten yritysten kiinnostus tulla ottamaan haltuun luonnonmarjanpoimintamme on nähty jo [aiemminkin](#), yhteydenotot ovat lisääntyneet mediahuomion myötä
- Jokaisenoikeuksien rajoittaminen keskusteluun?

Pohdittavaa

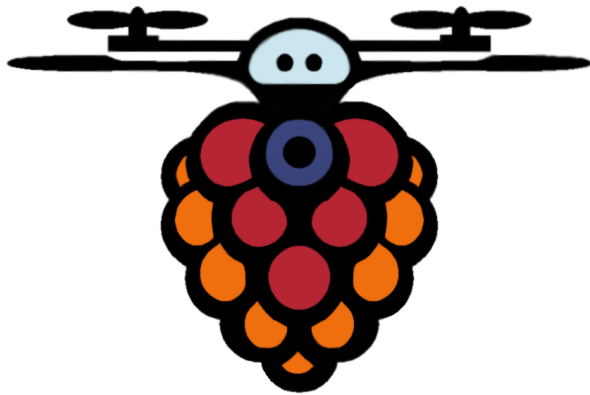
- Onko marjalain kehittäminen yhä ensisijaisena vaihtoehtona työsuhteessa toimimiselle?
- Ala on poikkeuksellinen: keruu tapahtuu muiden omistamalla alueella, satoon ei voida vaikuttaa tuotantopanoksilla, keruupaikkaa ei voi ennakkoon määritellä ja työajan valvonta on haastavaa
- Pystytäänkö kehittämään uusi maahantuloinstrumentti, ”marjanpoimijaviisumi”?
- Marjalaki jää toistaiseksi sellaisenaan voimaan. On selkeytettävä kriteerejä ja ohjeistusta, milloin toimitaan marjalain mukaan, milloin poiminta on itsenäistä ja milloin se rinnastetaan työsuhteeseen
- Alan itsesääntely ja vastuullisuustyö viranomaisvalvonnan rinnalla
- Marjojen lisäksi on huomioitava myös muut keruutuotteet ja lainsäädännön vaikutukset keruutoimintaan. Käsiteltävänä oleva lakiesityksessä [HE 169/2024 vp](#) luonnontuotteiden keruuta ehdotetaan liitettäväksi kausityöhön.

Lopuksi

- Haluammeko jatkojalostusteollisuutemme joutuvan turvautumaan tuontiraaka-aineisiin, joiden keruun vastuullisuus voi olla kyseenalaista?
- Poimijoiden eikä yritysten näkökulmaa ei ole kuultu tarpeeksi
- Talouskasvua lisää tuottavan toiminnan esteiden poistaminen, ei byrokratian lisääminen
- Bonuksena luonnontuotealalla on työympäristön [tutkitusti](#)* todistetut terveyshyödyt ja sitä kautta mittavat taloushyödyt myös julkiselle taloudelle. *THL 2024
- Näemmekö jatkossa terveydenhuollossa lääkereseptin sijaan määräyksen luonnontuotteiden poimintaleirille?
- Teknologian kehitys voi tulevaisuudessa mullistaa luonnontuotteiden talteenoton
- FEROX-hanke: <https://www.arktisetaromit.fi/fi/hankkeet/ferox/> ja <https://ferox.fbk.eu>, tervetuloa posterin äärelle keskustelemaan!
- <https://www.youtube.com/watch?v=5cRjqTUMAdQ>

FEROX

Fostering and **E**nabling AI, Data and **R**obotics Technologies for Supporting Human Workers in Harvesting Wild Food

The FEROX project has received funding from the European Union's Horizon 2020 Framework Programme for Research and Innovation under the Grant Agreement no 101070440 - call HORIZON-CL4-2021-DIGITAL-EMERGING-01-10: AI, Data and Robotics at work (IA)

Kiitos!

Birgitta Partanen
Toiminnanjohtaja
birgitta.partanen@arktisetaromit.fi
040 580 1186

Arktiset Aromit ry
Kauppakatu 20
89600 SUOMUSSALMI
www.arktisetaromit.fi

Arktiset Aromit ry – yli 30 vuotta yhteistyötä
luonnontuotealan hyväksi

Maa- ja metsätalous-
ministeriö

